

af Hensyn til Følgekirken vil sige: Vi ville ikke have Valgdagen paa en Søndag. Det kan jeg forstaa, og det er en Tankegang, som jeg ikke vil reise nogen Indvending imod, naar man saa vil gjøre Valgdagen i Almindelighed til en Fridag. Men at man vil lade Valgdagen ligge som en Dag, der ikke er fri, heller ikke henlægge den til en Helligdag, oppfatter jeg som Noget, der i Virkeligheden er udemokratisk og urigtigt, og jeg kan gaa lidt videre i det Stykke. Jeg kan sige, at jeg nærer en vis Tvivl om, hvis det ikke lykkes nu at knytte denne Sag til Helligdagsloven, om det saa overhovedet lykkes at faae Valgdagen gjort til en Fridag. Hvis der fra dette Things Side eller fra Ministeriets Side blev udtalt, at det var en Selvsølge at det var Noget, man vilde støtte paa en særlig Lov, saa vilde jeg sige, at det vilde være en Grund for mig til at stemme for Lovforslaget i den foreliggende Siftelse; men naar dette ikke er Tilfældet, stiller det sig anderledes. Jeg anser Valgdagens Frihed for en overordentlig vigtig og væsentlig Ting, men jeg mener, at hvis den ikke netop bindes sammen med de Tendentser, der ere tilstede for at faae en almindelig Hviledag og tillige for Søndagens Helligholdelse, saa vil det Hele blive til slet ingen Ting, og vi ville ikke faae fri paa Valgdagen. Naar man overhovedet som Fler-tallet i Forbindelse, som det synes, med den høitærede Justitsminister, kan indgaa paa at fravige Lovens Princip om at indskrænke sig til Søn- og Helligdage og tage Grundlovsdagen med, saa anser jeg det for usforsvarligt ikke at tage Valgdagen med. Jeg skal tilføie en anden Grund. Jeg nærer ikke Tvivl om, at man meget let vil faae Grundlovsdagen fri, selv om den ikke ad Lovgivningsveien bliver det. Jeg tvivler ikke om, at baade Høire og Venstre, for at faae Processionerne store nok, ville foreslaa at give fri paa Grundlovsdagen efter Kl. 12. Men selv om den ikke bliver fri, er Ulykken af mange Grunde ikke saa forfærdelig stor, og saalænge vi leve under den Tilstand, vi nu have, er der ikke nogen stor Grund til Festglæde. Men rent praktisk set vil det ikke være Noget, som vil gaa mig saa nær, om Grundlovsdagen ikke bliver en Fridag, men at Valgdagen blev en Fridag i et Land med almindelig Valgret, forekommer mig at være en Ting, om hvilken Alle burde kunne blive enige. Det vilde, forekommer det mig, være meget uhyggeligt, om jeg saa maa sige, hvis denne Lov, som ikke støtter sig paa noget religiøst Princip, ikke medtog Valgdagen som en Hviledag sammen med de andre Dage.

Jeg skal gjøre et Par enkelte korte Bemærkninger til Vædringsforslagene Nr. 8

og 9. Jeg maa nu sige, at jeg forstaaer meget vel, at den høitærede Justitsminister ikke sætter særlig Pris paa at faae den Bemyndigelse, der gives ham i Nr. 8. Jeg tror ganske sikkert, den vilde give Anledning til mange Misforstaaelser. Særlig hvis man vil benytte den paa en saa snævre Maade, som det ærede Medlem fra Frederiksværk vil benytte den, vilde der sikkert gives Anledning til en Del Ueilighed og Kritik, baade berettiget og uberettiget, over den Maade, hvorpaa Bemyndigelsen blev brugt. Men dertil kommer, at hvis man benytter Reglen i dette snævre Omfang, forekommer det mig, at Bestemmelsen da i Virkeligheden bliver til næsten slet ingen Ting. Jeg maa nu sige, at jeg forstaaer ikke den Indvending, som er reist fra Følgekirkens Standpunkt mod den foreslaaede § 6. saaledes som den staar her. Hvis den danske Lovgivning hylkede den Betragtning, at Søndagen i sin Helhed skulde være en Helligdag, og hvis den Lov hvilede paa religiøse Grunde og Motiver, forekommer det mig, at det var vel begrundet, men jeg har aldrig med Hensyn til den nuværende Lovgivning været klar over, at det kan være Gud velbehageligt, at der holdes inktet mellem 9 og 4, og at det derefter gaar løs paa alle Steder. Jeg kunde forstaa, hvis man fra et religiøst Standpunkt gif saa vidt at man lukkede Bøværtninger og Forlystelsessteder, men at det skal være Gud velbehageligt, at Folk kunne gaa ned i enhver Snak og drikke deresøl, medens de ikke kunne fornøie sig paa en Maade, som ikke forstyrer den offentlige Fred eller Kirkens Fred, forstaaer jeg ikke. Det er mig ubegribeligt, hvilke Grunde man kan have dertil. Jeg forstaaer det ikke, og jeg vilde ønske, at det ærede Flerital, om jeg saa maa sige, maatte faae en Inspiration til at give en begribelig Begrundelse af den Ting.

Fogtman: Saaledes som dette Lovforslag vil komme til at se ud med de Vædringsforslag, som ere foreslaaede af de forskjellige "Tal" i Udvalget, vil det naturlig falde i to væsentlig forskjellige Affnit, som tage Sigte paa to væsentlig forskellige Formaal, det ene og langt det væsentligste vil være det første Affnit, som handler om Arbeidsfriheden paa Følgekirkens Søn- og Helligdage, og det andet vil være det, som angaar den større Frihed i Folks Anvendelse af deres Tid forøvrigt paa de samme Dage. At det er to forskellige Ting, der handles om, ses strax ved første Dietast. Det første, om Arbeidsfrihed, vil komme til at omfatte §§ 1—5. Med Hensyn til det skal jeg i al Almindelighed indrømme, at uagtet der skal ikke saa